

Navodilo organizatorjem volilne in referendumске kampanje ter političnim strankam glede izvajanja 14. člena ZVRK in 22. člena ZPoIS

V zvezi s financiranjem volilne in referendumске kampanje ter političnih strank sta bili konec leta 2013 v Državnem zboru RS sprejeti pomembni noveli: [Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni in referendumski kampanji](#)¹, Uradni list RS št. 98/13 (v nadaljevanju ZVRK) in [Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah](#)², Uradni list RS št. 99/13 (v nadaljevanju ZPoIS). Glede na to, da bodo 25. maja 2014 volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament ter jeseni 2014 lokalne volitve, vas v izogib težavam pri izvajanju obeh zakonov želimo opozoriti na določene pomembne novosti, ki jih zakona prinašata oziroma dati napotke za lažjo izvedbo nekaterih določb zakonov.

ZVRK v prvem odstavku 14. člena med drugim določa, da morajo biti prispevki v denarju, višji od 50 eurov, vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve (ponudniki plačilnih storitev). V devetem odstavku istega člena pa določa, da so ponudniki plačilnih storitev dolžni pri vplačilu prispevkov poleg višine danega zneska organizatorju volilne kampanje sporočiti tudi podatke, ki omogočajo identifikacijo osebe, ki je dala prispevek stranki (ime, priimek, davčna številka in naslov fizične osebe ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, oziroma podatek o firmi, matični številki in sedežu ter poslovnem naslovu pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika) ter druge informacije, ki so posredovane skupaj s plačilno transakcijo. Enako določata tudi prvi in osmi odstavek 22. člena ZPoIS. Za organizatorje volilnih in referendumskih kampanj (v nadaljevanju organizatorji) in politične stranke je v ZVRK in ZPoIS predpisana tudi globa za prekrške v primeru, če prispevkov, ki jih bodo pridobili v nasprotju z zakonom ne bodo nakazali v humanitarne namene. Namen navedenih določb je, da se zagotovi **preglednost virov financiranja** in **učinkovitejši nadzor nad financiranjem** volilne kampanje in strank ter da se **prepreči anonimne in nedovoljene donacije**.

Glede izvajanja navedenih določb ZVRK in ZPoIS je bilo Ministrstvo za notranje zadeve s strani Združenja bank Slovenije in Banke Slovenije opozorjeno, da bi takšne določbe lahko posegale v splošne pogoje poslovanja za imetnike transakcijskih računov in izvrševanja plačil pri ponudnikih plačilnih storitev ter na morebitno neskladnost navedenih določb z Uredbo št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne obremenitve v eurih, ki ne predvideva posredovanja identifikacijskih podatkov o davčni številki oziroma matični številki za plačilne transakcije v euro območju in z Uredbo št. 1781/2006 o podatkih o plačniku, ki spremljajo prenose denarnih sredstev, ki določa, da se identificira vplačnika v gotovini nad zneskom 1.000 eurov.

Opozoriti želimo, da lahko po prvem odstavku 14. člena ZVRK samo fizične osebe dajo denarne prispevke za volilne in referendumске kampanje. Po drugem stavku petega odstavka istega člena pa lahko prispevajo prispevke za referendumsko kampanjo tudi pravne osebe zasebnega prava, katerih namen ustanovitve ni pridobivanje dobička. V prvem stavku petega odstavka tega člena je namreč določeno, da državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon

¹ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6767>

² <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5482>

določa drugače. Enako je določeno v prvem odstavku 22. člena ter v 25. členu ZPoIS. Pri tem opozarjamo, da morajo organizatorji ter politične stranke nedovoljene prispevke najkasneje v 30 dneh od dneva prejema nakazati v humanitarne namene v skladu z desetim odstavkom 14. člena ZVRK in devetim odstavkom 22. člena ZPoIS.

Glede na navedeno je to navodilo pripravljeno z namenom, **da bodo organizatorji ter politične stranke lahko identificirali in prepoznali** dovoljene kot tudi morebitne nedovoljene prispevke, saj so **ponudniki plačilnih storitev omejeni na posredovanje informacij, s katerimi že razpolagajo** in jih že morajo posredovati v skladu z Zakonom o plačilnih storitvah in sistemih in že omenjenima uredbama, Uredbo (EU) št. 260/2012 in Uredbo (ES) št. 1781/2006.

Organizatorjem in političnim strankam priporočamo, da svojim donatorjem svetujejo, da denarne prispevke (predvsem višje od 50 evrov) vplačajo:

1. s **kreditnimi plačili ali direktnimi obremenitvami**³ v breme transakcijskega računa plačnika (donatorja) preko ponudnikov plačilnih storitev, s čemer bo zagotovljen prenos celotnih in nespremenjenih podatkov o vplačilih, prav tako pa se bo s tem preprečila možnost navajanja lažnih identifikacijskih podatkov plačnika ali

2. s **plačilom gotovine** ob plačilni transakcije tako, da **na plačilnem nalogu** navedejo naslednje podatke:

- a. plačnik, ki je fizična oseba ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost navede:
 - ime in priimek,
 - davčno številko (na plačilnem nalogu vnese v polje "Namen", in sicer poleg navedbe namena transakcije) (kot v Prilogi 1),
 - naslov,
- b. plačnik, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik navede:
 - naziv firme,
 - matično številko firme (na plačilnem nalogu vnese v polje "Namen", in sicer poleg navedbe namena transakcije; namesto davčne se napiše matična številka, sicer pa kot v Prilogi 1),
 - sedež firme,
 - poslovni naslov firme.

Da bi bilo izvajanje obeh zakonov, predvsem določb, ki se nanašajo na način pridobivanja podatkov za zagotavljanje identifikacije plačnika prispevkov za volilno in referendumsko kampanjo in prispevkov za politične stranke dosledno, vsem organizatorjem ter političnim strankam **priporočamo, da svoje donatorje seznanijo z novostmi financiranja.**

Priloga 1: pravilno izpolnjen UPN obrazec

³ Prvi odstavek 9. člena in 11. člen Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10, 9/11 in 32/12):

"Direktna obremenitev je plačilna storitev, kjer prejemnik plačila na podlagi plačnikovega soglasja odredi plačilno transakcijo za obremenitev plačnikovega plačilnega računa.

Kreditno plačilo je plačilna storitev, pri kateri plačnik odredi izvršitev posamezne plačilne transakcije ali več plačilnih transakcij, vključno s trajnim nalogom, svojemu ponudniku plačilnih storitev."

UPN

Ime plačnika

Ime in priimek, Ulica in hišna številka,
poštna številka in kraj

Namen / rok plačila

Prispevki za kampanjo/
prispevki za politično stranko

Znesek

EUR *** 150,00

IBAN prejemnika in BIC banke prejemnika

SI56 -----

Referenca prejemnika

SI -----

Ime prejemnika

Ime organizatorja kampanje/ime
pol.stranke, naslov, poštna št., kraj

IBAN		Polog ☐	Dvig ☐	
Referenca				
Ime in naslov				
Ime in priimek, Ulica in hišna številka, poštna številka in kraj				
Koda namena	Namen / rok plačila			Nujno ☐
O T H R	Plačilo prispevka, februar 2014, DŠ: navesti davčno številko plačnika			
Znesek	Datum plačila	BIC banke prejemnika		Izjava ☐
EUR *** 150,00	1 9 0 2 2 0 1 4			
IBAN				
S I 5 6 -----				
Referenca		UPN - Univerzalni plačilni nalog		
S I -----				
Ime in naslov				
Ime organizatorja kampanje oziroma ime politične stranke naslov, poštna številka, kraj				

Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev